

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U002357

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 01-07-2024

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Скляр Олександр Сергійович

2. Oleksandr Skliar

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6179-3329

Вид дисертації: доктор філософії

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 42206 (011 Освітні, педагогічні науки)

Дата захисту: 20-08-2024

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ID 6234

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.35.07

Тема дисертації:

1. Формування професійної компетентності майбутніх слідчих у процесі фахової підготовки
2. Formation of professional competence of future investigators in the process of professional training

Реферат:

1. Дисертація є теоретико-експериментальним дослідженням проблеми формування професійної компетентності майбутніх слідчих у процесі фахової підготовки. На підставі вивчення нормативно-правових документів, які регламентують професійну діяльність слідчого, було встановлено, що слідчий – службова особа органу Національної поліції України, що уповноважена здійснювати досудове розслідування кримінальних правопорушень, пошук винних осіб і притягнення їх до відповідальності. Основу професійної діяльності слідчого складають слідчі (розшукові) дії, які спрямовані на розкриття злочинів: огляд місця події, допит, обшук, впізнання, слідчий експеримент. При здійсненні слідчих (розшукових) дій слідчий реалізує пошуково-пізнавальну, реконструктивну, комунікативну, посвідчувальну, організаційну та соціальну функції, які в комплексі забезпечують здійснення досудового розслідування злочинів, прийняття законних і

неупереджених процесуальних рішень. Аналіз слідчої практики, організації і результатів діяльності слідчих свідчить, що для неї характерна екстремальність: персональна відповідальність за прийняті рішення, тривалі та інтенсивні психологічні (розумові, емоційні та ін.) і фізичні навантаження; конфліктний, стресогенний характер діяльності; велика кількість контактів з людьми, які потрапили в складні (кризові) життєві ситуації; взаємодія з особами, які скоїли злочин, необхідність постійного самоконтролю при спілкуванні з людьми, провадження слідчих дій в ситуаціях протидії розслідуванню та ін. Встановлено, що виконання слідчим професійних обов'язків у таких складних умовах вимагає сформованості певних особистісних якостей (інтелектуальних, моральних, емоційно-вольових, комунікативних), а також оволодіння фаховими вміннями та навичками процесуального характеру, які забезпечують швидке, повне та неупереджене розслідування кримінальних правопорушень. З урахуванням результатів наукового аналізу в контексті дослідження професійну компетентність слідчого визначено як інтегративну характеристику фахівця, яка поєднує комплекс професійних знань, вмінь та навичок у галузі права, досвід їх застосування та особистісні якості, які в сукупності сприяють ефективному вирішенню завдань досудового розслідування кримінальних правопорушень, забезпеченню правопорядку, протидії злочинності, захисту прав і законних інтересів громадян. За результатами аналізу наукової літератури у галузі професійної підготовки фахівців правоохоронної та юридичної галузі уточнено змістове наповнення структурних компонентів професійної компетентності майбутніх слідчих, а саме: знаннево-професійного (відображає систему правових, спеціально-професійних, соціально-психологічних знань), мотиваційно-ціннісного (характеризує ставлення до обраної професії, сформованість професійної мотивації, прагнення до оволодіння професією, установок, професійного інтересу та стійких мотивів професійної діяльності), особистісного (характеризує особистість слідчого як фахівця, сформованість професійно важливих якостей та комунікативної компетентності), професійно-діяльнісного (відображає володіння фаховими та комунікативними вміннями і навичками). Задля науково обґрунтованого дослідження і визначення сформованості професійної компетентності майбутніх слідчих було визначено критерії: когнітивний (відображає системність правових, спеціально-професійних та соціально-психологічних знань), особистісно-професійний (характеризує особистість слідчого як майбутнього фахівця, а саме, сформованість мотивації до професійної діяльності та професійно важливих якостей та), професійно-операційний (характеризує сформованість фахових та комунікативних умінь і навичок слідчого), які дозволяють виявити сформованість відповідних компонентів професійної компетентності та високий (творчий), середній (достатній), низький (репродуктивний) сформованості досліджуваного феномену. Доведено, що формування професійної компетентності майбутніх слідчих вимагає створення певних педагогічних умов в освітньому процесі закладу вищої освіти зі специфічними умовами навчання. У межах дослідження теоретично обґрунтовано педагогічні умови, реалізація яких була спрямована на формування професійної компетентності майбутніх слідчих. Перша педагогічна умова – інтеграція правових, соціально-психологічних та спеціально-професійних знань задля забезпечення їх ефективного застосування у професійній діяльності слідчого – передбачала доповнення змісту правових, спеціально-професійних та соціально-психологічних дисциплін темами і навчальними питаннями, які сприяють міжпредметній інтеграції знань; розробку і використання творчих завдань професійного спрямування і оволодіння курсантами алгоритмом їх вирішення, який відображає послідовність (етапи) кваліфікації злочину; запровадження авторського інтегрованого спецкурсу «Професійна компетентність слідчого», який забезпечував інтеграцію правових, соціально-психологічних та спеціально-професійних знань та передбачав вирішення комплексних завдань міждисциплінарного характеру.

2. The dissertation is a theoretical and experimental study of the problem of formation of professional competence of future investigators in the process of professional training. Based on the study of regulatory documents governing the professional activities of the investigator, it was found that the investigator is an official of the National Police of Ukraine, authorized to conduct pre-trial investigation of criminal offenses, search for perpetrators and bring them to justice. The basis of the investigator's professional activity is investigative (detective) actions aimed at solving crimes: inspection of the scene, interrogation, search, identification, investigative experiment. In carrying out investigative (detective) actions, the investigator performs search and

cognitive, reconstructive, communicative, certifying, organizational and social functions, which together ensure the pre-trial investigation of crimes, the adoption of lawful and impartial procedural decisions. The analysis of investigative practice, organization and results of the investigator' activities shows that it is characterized by extreme: Personal responsibility for decisions, long and intense psychological (mental, emotional, etc.) and physical stresses; conflict, stressful nature of activity; a large number of contacts with people who have are in difficult (crisis) life situations; interaction with persons who committed a crime, the need for constant self-control when communicating with people, conducting investigative actions in situations of countering the investigation, etc. It is established that the performance of professional duties by an investigator in such difficult conditions requires the formation of certain personal qualities (intellectual, moral, emotional and volitional, and communicative), as well as mastery of professional skills and procedural skills which ensure a prompt, complete and impartial investigation of criminal offenses. Given the results of the scientific analysis, in the context of the study, the professional competence of an investigator is defined as an integrative characteristic of a specialist which combines a set of professional knowledge, skills and abilities in the field of law, experience of their application and personal qualities which, in aggregate contribute to the effective solution of the tasks of pre-trial investigation of criminal offenses, ensuring law and order, combating crime and protection of rights and legitimate interests of citizens. Based on the results of the analysis of scientific literature in the field of professional training of law enforcement and legal professionals, the author clarifies the content of the structural components of the professional competence of future investigators, namely knowledge and professional (reflects the system of legal, special-professional, socio-psychological knowledge), motivational and value (characterizes the attitude to the chosen profession, the formation of professional motivation, the desire to master the profession, attitudes, professional interest and stable motives for professional activity), personal (characterizes the personality of the investigator as a specialist, the formation of professionally important qualities and communicative competence), professional activity (reflects the possession of professional and communication skills and abilities). In order to scientifically study and determine the formation of professional competence of future investigators, the following criteria were identified: cognitive (reflects the systematic nature of legal, special professional and socio-psychological knowledge), personal and professional (characterizes the personality of the investigator as a future specialist, namely, the formation of motivation for professional activity and professionally important qualities) professional-operational (characterizes the formation of professional and communication skills of the investigator), which allow to identify the formation of the relevant components of professional competence and high (creative), medium (sufficient), low (reproductive) formation of the studied phenomenon. It is proved that the formation of professional competence of future investigators requires the creation of certain pedagogical conditions in the educational process of a higher education institution with specific learning conditions. The study theoretically substantiates, the pedagogical conditions, the implementation of which was aimed at formation of professional competence of future investigators. The first pedagogical condition - integration of legal, socio-psychological and special professional knowledge to ensure their effective application in the professional activities of an investigator - involved supplementing the content of legal, special professional and socio-psychological disciplines with topics and educational issues that promote interdisciplinary integration of knowledge.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Oleksandr Skliar, Olha Shum, Kateryna Fadyeyeva, Sergii Pustovalov, Oksana Khymych, Svitlana Pukhno. Distance Learning As A Means Of Stimulating Self-Education Of Higher Education Students. IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security, VOL.22 No.4, April 2022, p. 705-709.
- Скляр О.С. Поліцейський квест як засіб формування професійної компетентності майбутніх слідчих. Інноваційна педагогіка. Одеса: Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій, 2022. Вип. 49. Т. 2. С.110-115.
- Скляр О.С. Педагогічні умови формування професійної компетентності майбутніх слідчих. Інноваційна педагогіка. Одеса: Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій, 2022. Вип. 53. Т. 2. С.119-123.
- Скляр О.С. Аналіз формування професійної компетентності майбутніх слідчих у ЗВО зі специфічними умовами навчання. Інноваційна педагогіка. Одеса: Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій, 2023. Вип. 56. Т. 2. С.128-133.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Міршук Олексій Євгенович
2. Oleksii Y. Mirshuk

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія Національної гвардії України

Код за ЄДРПОУ: 08610502

Місцезнаходження: майдан захисників України, буд. 3, Харків, Харківський р-н., 61001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бондаренко Валентин Володимирович

2. Valentyn V. Bondarenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0170-2616

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08751177

Місцезнаходження: пл. Солом'янська, 1, Київ, 03035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шемчук Вадим Андрійович

2. Vadim Shemchuk

Кваліфікація: к. пед. н., с.д., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 000-0001-8873-0443

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет оборони України

Код за ЄДРПОУ: 07834530

Місцезнаходження: Повітрофлотський проспект, буд. 28, Київ, 03049, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тюріна Валентина Олександрівна

2. Valentyna A. Tyurina

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2308-1977

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Марченко Ольга Геннадіївна

2. Olha H. Marchenko

Кваліфікація: к.пед.н., доц., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1007-9560

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Федоренко Олена Іванівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Федоренко Олена Іванівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Невядовський Владислав Олегович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна